

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 7.04.2023
Sayı: 357

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyişleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 23-4-2023	Esas No: 2/5051

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
1 8 Nisan 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 8 Nisan 2023
No: 1202914

GEREKÇE

Covid-19 Pandemisi, iklim değışikliğı, Rusya-Ukrayna Savaşı gibi küresel gelişmeler sebebiyle derinleşen gıda güvenliği sorunu dünyada tarım sektörünün ne kadar önemli bir rol oynadığını bir kez daha göstermiştir. Dünya Bankası'nın en son 27 Şubat tarihinde güncellenen "Gıda Güvenliği" raporuna göre gıda enflasyonunda Türkiye, yüzde 70 gıda enflasyonu ile dünya ülkeleri sıralamasında beşinci sırada yer almaktadır. Vatandaşlarımız dengeli ve yeterli beslenememekte, açlık sınırında yaşamaktadır. Gıda tedarik zincirinde çok uluslu şirketlerin ve zincir marketlerin kar hırsına karşı küçük üretici yalnız bırakılmaktadır. Sözleşmeli üretim yoluyla çiftçi taşeron konumuna düşürülerek hakları gasp edilmektedir. Üretici emeğinin karşılığını alamadığı gibi en büyük pay aracılarına ve büyük şirketlere gitmektedir. Çiftçilerimiz her geçen gün yoksullaşmakta, üretimden vazgeçip arazisini satmaktadır ve böylelikle kırsaldan kente göç artmaktadır.

2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu'na göre 2007 yılından itibaren tarımsal desteklemeler için bütçeden ayrılacak kaynağın milli gelirin %1'inden az olamayacağı hükmü getirilmesine rağmen, verilen desteğin milli gelire oranı %0,4-0,6 aralığında kalmış ve hiçbir zaman %1 dahi olmamıştır.

Türk çiftçisi para kazanamamakta, tarımsal destekler yetersiz ve geç ödenmektedir. Çiftçinin özel sektör ve bayiler dahil borcu 370 milyar TL' nin üstündedir. Üretici borç-haciz batağına sürüklenmiştir. Ülkemiz tarımsal üretimde kullanılan temel girdilerin hemen hepsinde dışa bağımlıdır. 2021/2022 sezonunda gübrede yüzde 400, zirai ilaç ve yem fiyatlarında yüzde 100, mazot fiyatlarında yüzde 250 artış görülmektedir. Buna artan döviz ve yüksek enflasyon eklenince üretici maliyetleri her geçen gün yükselmektedir.

Tarımsal girdilerde aylık enflasyon 7 ayın zirvesine yükselmiştir. Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 95,99 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 118,18 artış göstermiştir. Tarım ürünleri üretici fiyat endeksinde ise 2023 Ocak ayında yıllık yüzde 142,84 artış gerçekleşmiştir.

2022 yılında üreticiye 40 milyar TL tarımsal destekleme sağlanırken; 2022 yılında Kur Korumalı Mevduat sahiplerine toplamda 92,5 milyar TL hazine bütçesinden ödeme yapılmıştır. Aradığı desteği bulamayan üretici üretimden çekilmekte, işlenen tarım alanları azaltmaktadır. Ülke genelinde tarım alanları 1990'larda 27 milyon hektar, 2002'de 26.5 milyon hektar iken, 2022'de 19 milyon hektara düşmüştür. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, 2002 yılında Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'ye kayıtlı çiftçi sayısı 2,8 milyon iken, 2022 yılında bu sayı 2,1 milyona düşmüştür. Kayıtlı çiftçi sayımız son 10 yılda yüzde 55 oranında azalmıştır. Oysa ülkemiz dünyada tarımda kendi kendine yeten 10 ülkeden biriyken, tarım ürünlerini 125 farklı ülkeden ithal eden ülke konumuna düşmüştür.

Bu Kanun Teklifi ile çiftçilerimizin yukarıda bahse konu sorunlar nedeniyle içerisinde bulunduğu maddi zorlukları aşması ve üretime katılmalarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ
TARAFINDAN ÜRETİCİLERE KULLANDIRILAN VE SORUNLU HALE GELEN
TARIMSAL KREDİLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6/6/2003 tarihli ve 4876 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullanılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

Geçici Madde 1 - T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve diğer kamu bankaları ile Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan ve bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kullanılmış ve borcu devam eden tarımsal kredilere tahakkuk ettirilmiş faizler silinerek, ilk taksiti Ocak 2028’de ödenecek şekilde ertelenir. Bu fıkra hükümleri takip hesaplarında kayıtlı bulunan tarımsal krediler içinde uygulanır.

Bu madde kapsamında tarımsal krediler hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.